

Szczepienia – profilaktyka chorób zakaźnych

Przykładowe scenariusze zajęć edukacyjnych

Szczepienia – profilaktyka chorób zakaźnych

Przykładowe scenariusze zajęć edukacyjnych

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Warszawa 2021

Opracowanie

Wydział Wychowania i Profilaktyki

Wydział Innowacji i Rozwoju

Redakcja językowa i korekta

Karolina Strugińska

Redakcja techniczna i skład

Wojciech Romerowicz

Projekt okładki, layout

Wojciech Romerowicz

Fotografia na okładce: © irinkavasilinka/Bank zdjęć Photogenica

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Warszawa 2021

Wydanie I

ISBN 978-83-66830-26-4

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach licencji

Creative Commons Uznanie Autorstwa – Użycie Niekommercyjne (CC BY-NC)

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/3.0/pl/>

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

tel. 22 345 37 00

www.ore.edu.pl

Spis treści

Wprowadzenie.....	4
Scenariusz zajęć edukacyjnych dla uczniów szkoły podstawowej (klasy I–III) Temat zajęć: Szczepienia – tajna broń superbohaterów.....	5
Scenariusz zajęć edukacyjnych dla uczniów szkoły podstawowej (klasy IV–VIII) Temat zajęć: Zараżaj odpowiedzialnością.....	10
Scenariusz zajęć edukacyjnych dla uczniów szkoły ponadpodstawowej Temat zajęć: Zaszczep się wiedzą.....	14
Materiały dostępne na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej (ZPE).....	17

Wprowadzenie

Scenariusze stanowią propozycje zajęć z zakresu edukacji wczesnoszkolnej, zajęć dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej oraz szkół ponadpodstawowych. Realizowane treści służą kształtowaniu zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży, a także postaw odpowiedzialności za zdrowie własne oraz osób z najbliższego otoczenia. Głównym celem tych spotkań jest zwiększenie świadomości uczniów na temat dróg rozprzestrzeniania się wirusów oraz sposobów zapobiegania infekcjom. Tematyka zajęć jest ściśle związana z działaniami na rzecz zahamowania pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 i profilaktyką zachorowań na inne choroby zakaźne, ze szczególnym uwzględnieniem roli szczepień ochronnych.

Każdy ze scenariuszy, w zależności od grupy wiekowej uczniów oraz zdiagnozowanego przez nauczyciela poziomu ich wiedzy i umiejętności, może zostać zrealizowany w całości lub z wykorzystaniem wybranych elementów. Powinien także zostać zmodyfikowany zgodnie z potrzebami i możliwościami odbiorców w taki sposób, by główne cele zajęć zostały zachowane.

Zaleca się, aby przed realizacją zajęć nauczyciel zapoznał się z materiałami merytorycznymi na temat szczepień, przygotowanymi przez ekspertów (zob. *Szczepienia – profilaktyka chorób zakaźnych. Materiały edukacyjne*).

Scenariusz zajęć edukacyjnych dla uczniów szkoły podstawowej (klasy I–III)

Temat zajęć: Szczepienia – tajna broń superbohaterów

Czas trwania: w zależności od tempa pracy grupy.

Osoba prowadząca: nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej.

Cele ogólne:

- utrwalenie zachowań prozdrowotnych związanych z profilaktyką chorób zakaźnych;
- rozwijanie postawy odpowiedzialności za zdrowie własne oraz innych osób.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- słucha z uwagą wypowiedzi nauczyciela i kolegów oraz koleżanek z klasy;
- przestrzega zasad gry – zabawy ruchowej;
- bierze aktywny udział w dyskusji, odwołując się do własnych doświadczeń;
- poddaje analizie materiał graficzny i formułuje wnioski;
- zna i stosuje podstawowe zasady mające wpływ na zahamowanie rozwoju epidemii;
- wie, że szczepienia zapobiegają chorobom i ich rozprzestrzenianiu się;
- rozumie zależność między zdrowiem własnym a zdrowiem bliskich i osób z dalszego otoczenia;
- układa wyrazy z sylab i zdania z wyrazów;
- wykonuje pracę plastyczną na określony temat;
- swoim zachowaniem promuje postawy prozdrowotne.

Formy pracy: indywidualna, zbiorowa, grupowa.

Metody pracy: dyskusja, zabawa ruchowa, zabawa językowa, praca z materiałem multimedialnym.

Materiały i środki dydaktyczne:

- fotografie przedstawiające ludzi witających się z różnorodny sposób;
- publikacja: *Szczepienia – profilaktyka chorób zakaźnych. Materiały edukacyjne*;
- zasoby multimedialne zamieszczone na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej: e-podręcznik do edukacji wczesnoszkolnej, klasa II, *Zima*, Blok 12, temat 54, *Szczepienia ważna rzecz* – https://zpe.gov.pl/wczesnoszkolna/KL2_ORE_V7_ZIMA_2_2_12_054_p0 [dostęp: 11.08.2021];

- grafika do zabawy ruchowej – w formie wydruków;
- kartony i przybory plastyczne dla uczniów.

Ewaluacja zajęć: prace plastyczne uczniów.

Przebieg zajęć:

Wprowadzenie

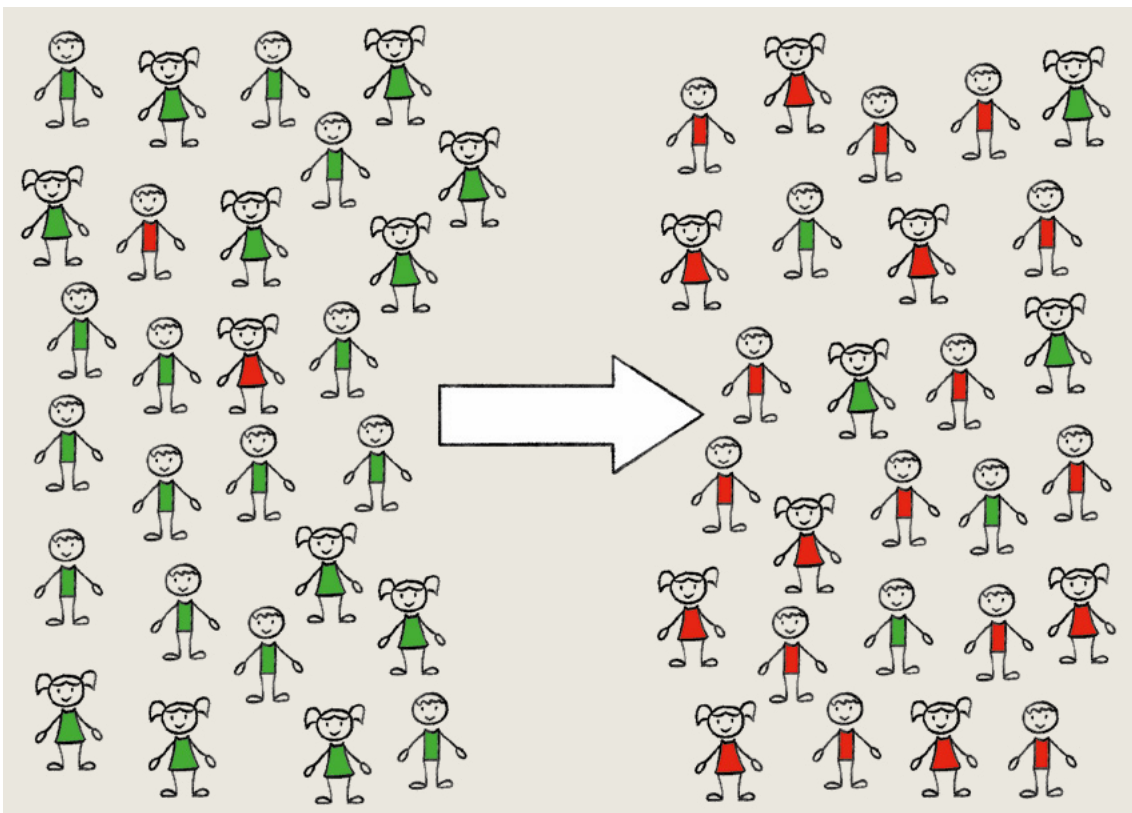
- Uczniowie wchodzą do sali, nauczyciel wita się z nimi poprzez kontakt: „łokieć – łokieć”.
- Nauczyciel prosi uczniów o odgadnięcie powodu, dla którego wybrał tę formę powitania.
- Uczniowie dzielą się na grupy i dyskutują w nich na temat nowych form powitania, z jakimi spotkali się w czasie trwania pandemii koronawirusa.
- Nauczyciel rozwiesza w sali fotografie przedstawiające scenki powitania, charakterystyczne dla czasu pandemii. Prosi uczniów, aby każda z grup ustawiła się przy fotografii, która najlepiej odzwierciedla omówiony przez nią sposób powitania. Następnie prosi, aby uczniowie w grupach przywitali się, wykorzystując formę powitania zaprezentowaną na fotografii, np. „łokieć – łokieć”, „żółwik”, „kolano – kolano”.

Część właściwa

- Nauczyciel przedstawia prezentację multimedialną – *Jak zmieniło się nasze życie w czasie pandemii* – obrazującą w sposób symboliczny, jak pandemia wpłynęła na nasze codzienne funkcjonowanie i otoczenie. Omawia poszczególne slajdy, zwracając szczególną uwagę na ograniczenia w kontaktach społecznych oraz wprowadzane restrykcje i ich konsekwencje. Odwołuje się do doświadczeń dzieci (zdalne nauczanie, zdalna praca rodziców, ograniczenia w sklepach lub ich zamknięcie, brak bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami, ograniczone kontakty z dziadkami, likwidacja miejsc pracy itp.).
- Następnie nauczyciel zadaje pytania:
  - Jak czuliście się w czasie *lockdownu*? (Nauczyciel upewnia się uprzednio, czy słowo jest znane uczniom.)
  - Czy chcielibyście, aby świat „wrócił do normalności”?
  - Czy myślicie, że możliwy jest „powrót do normalności”?
  - Kiedy waszym zdaniem będzie możliwy „powrót do normalności”?
  - Jakie warunki muszą być spełnione, aby pandemia zakończyła się?
  - Czy mamy wpływ na to, jak szybko epidemia wygaśnie?
  - Co każdy z nas może zrobić, aby nie zachorować oraz chronić innych przed zachorowaniem?
  - Dlaczego szczepionki nazywamy „tajną bronią” w walce z chorobami?
  - Czy osoby szczepiące się w czasie pandemii możemy nazwać bohaterami?

- Szczepienia jako jedyna metoda powrotu do normalności – nauczyciel zapoznaje uczniów z dobroczynnym działaniem szczepień ochronnych, wykorzystując zaproponowane materiały merytoryczne (*Szczepienia – profilaktyka chorób zakaźnych. Materiały edukacyjne*), zasoby multimedialne zamieszczone na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej.
- Nauczyciel prezentuje i objaśnia poniższą grafikę oraz analizuje ją wspólnie z uczniami i zachęca ich do wysnucia konkluzji.

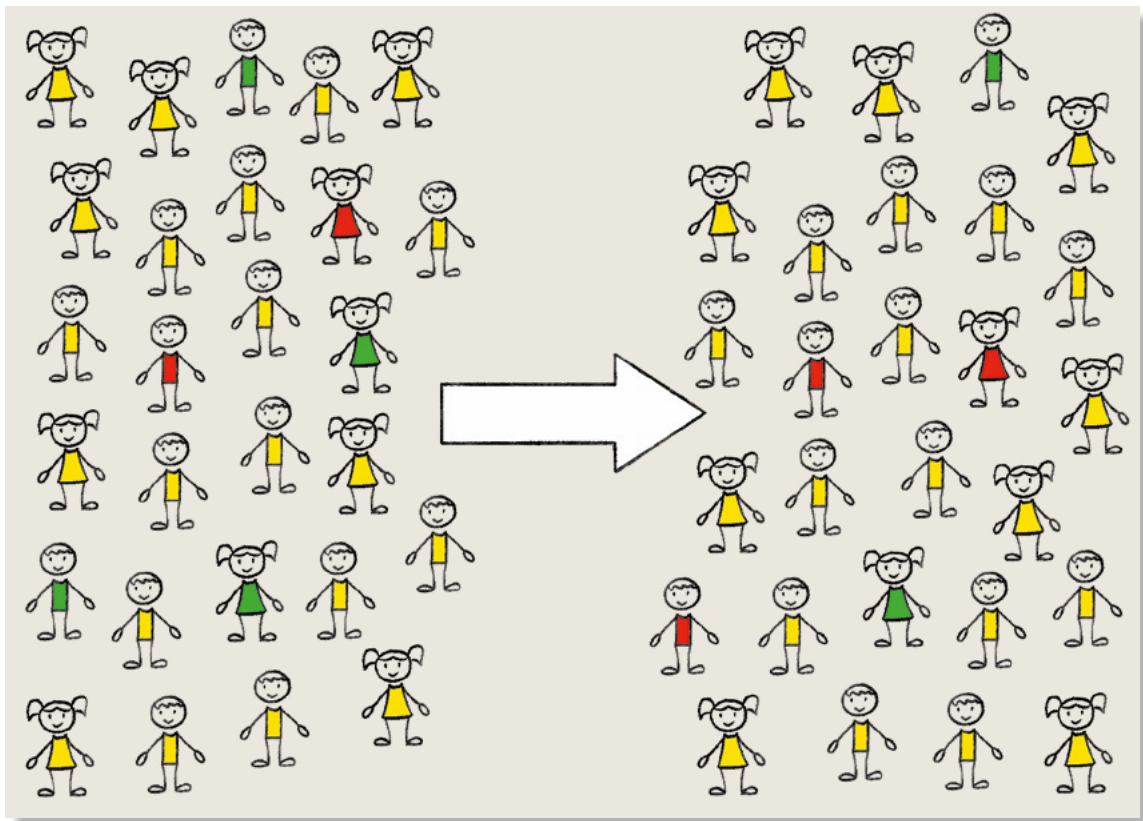
Kiedy nikt nie jest zaszczepiony, choroba rozprzestrzenia się.

Legenda: zielony ludzik – nieszczepiony, zdrowy; czerwony ludzik – nieszczepiony, chory (zaraża innych)

Kiedy większość osób jest zaszczepiona, choroba się nie rozprzestrzenia.

Legenda: żółty ludzik – zaszczepiony, zdrowy

Źródło: strona Zaszczep się wiedzą – www.zaszczepsiewiedza.pl [dostęp: 10.08.2021].

Propozycja konkluzji:

Szczepionki uznawane są przez ekspertów za największy sukces medycyny w historii ludzkości, ponieważ okazują się najbardziej skutecznym środkiem w zmaganiach z niebezpiecznymi chorobami zakaźnymi. Osoby niezaszczepione narażają siebie na ryzyko zachorowania oraz stanowią źródło zachorowań i rozwoju kolejnych fal pandemii. Należy wykorzystać szansę ochrony, jaką daje szczepienie, gdyż jest ono jedyną drogą do zahamowania pandemii koronawirusa. Osoby zgłaszające się na szczepienie przyczyniają się do wygaśnięcia pandemii i powrotu do normalności. Możemy nazwać ich współczesnymi bohaterami, gdyż kierują się troską o zdrowie i życie – nie tylko swoje, ale także swoich bliskich, często ludzi słabszych, starszych, schorowanych, którzy ze względu na stan zdrowia nie mogą przyjąć szczepienia i stają się bezbronni w obliczu choroby.

- Zabawy językowe z wyrazami: szczepionka, odporność, zdrowie, profilaktyka, strzykawka, przychodnia, lekarz, pielęgniarka. Nauczyciel różnicuje stopień trudności zadań w zależności od tego, w której klasie zajęcia są realizowane.
- Przykładowe zadania do realizacji podczas pracy zbiorowej: podział wyrazów na sylaby, głoski z elementami ruchu i akustyki (klaskanie, tupanie, wystukiwanie o ławkę), zwrócenie uwagi na poprawną pisownię i zasady ortograficzne.
- Propozycja pracy indywidualnej lub grupowej: układanie wyrazów z rozsypanki sylabowej lub zdań z rozsypanki wyrazowej otrzymanej w kopertach oraz przyklejanie ułożonych wyrazów/zdań na kartkach A4 lub A3. Wykonanie ilustracji lub plakatu odnoszącego się do ułożonego wyrazu/zdania.

Przykłady zdań:

- Szczepienia zapobiegają chorobom!
- Szczepię się, aby być zdrowym!
- Chcę być odporny na choroby!
- Moja tajna broń – szczepionka!
- Zwalcz epidemię – zaszczep się!
- Szczepię się – jestem superbohaterem!

Zakończenie i ewaluacja

- Wystawa prac plastycznych: wykonane przez uczniów prace zostają wyeksponowane w sali lekcyjnej lub innych przestrzeniach szkolnych.
- Uczniowie żegnają się ze sobą i nauczycielem za pomocą wybranych sposobów, stosowanych podczas powitania.

Scenariusz zajęć edukacyjnych dla uczniów szkoły podstawowej (klasy IV-VIII)

Temat zajęć: Zarażaj odpowiedzialnością

Czas trwania: 45 minut.

Osoba prowadząca: psycholog/pedagog szkolny, wychowawca klasy.

Treści nauczania:

Cele ogólne:

- uświadomienie uczniom, że działania i decyzje podejmowane przez jednostkę mają wpływ na innych w wymiarze lokalnym oraz globalnym.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- omawia globalne efekty swoich codziennych decyzji, wskazując przykłady;
- definiuje pojęcia: odpowiedzialność i empatia;
- wskazuje przykłady zachowań odpowiedzialnych oraz opartych na empatii.

Formy pracy: zbiorowa, grupowa.

Metody pracy: dyskusja moderowana, ćwiczenie w małych grupach, burza mózgów, studium przypadku.

Materiały i środki dydaktyczne: tekst opowiadania do studium przypadku, przestrzeń w sali do przeprowadzenia ćwiczenia ruchowego, tablica lub flipchart.

Ewaluacja pracy: ustne podsumowanie przez uczniów wiedzy nabytej i zebranie od nich informacji zwrotnej.

Uwagi: kontynuacja lekcji przeprowadzonej w oparciu o materiał filmowy lub realizacja odrębnej jednostki dydaktycznej poświęconej profilaktyce chorób zakaźnych.

Przebieg zajęć:

Wprowadzenie

- Nauczyciel wita się z uczniami, wprowadza do tematu zajęć – np. poprzez zdefiniowanie użytego w temacie pojęcia „zarażenie” (5 minut).

Część merytoryczna

- Nauczyciel realizuje z klasą ćwiczenie lub przeprowadza burzę mózgów (metoda do wyboru przez osobę prowadzącą):

Propozycja 1: Ćwiczenie „Samochodziki” (15 minut)

Cel ćwiczenia: wzmocnienie poczucia odpowiedzialności

- Nauczyciel łączy uczniów w pary lub trójki. Jedna z osób w każdej grupie odgrywa rolę „kierowcy” – ustawia się jako pierwsza. Za tą osobą staje „pasażer” samochodu i opiera dłonie na ramionach kierowcy. Następnie pasażer zamyka oczy oraz podąża za kierowcą, który ma otwarte oczy i decyduje, w którym kierunku się przemieszczają oraz w jakim tempie. Nauczyciel czuwa nad bezpieczeństwem w klasie (ok. 5 minut).
- Nauczyciel sygnalizuje zakończenie zabawy, zaprasza uczniów, aby zajęli miejsca na ławkach i rozpoczyna dyskusję podsumowującą refleksje uczniów po udziale w ćwiczeniu (ok. 10 minut).

Propozycja pytań do poprowadzenia dyskusji:

- ✓ Jak czuli się kierowcy, wiedząc, że ich pasażer w zupełności polega na nich? Co im pomagało w kierowaniu, a co przeszkadzało?
- ✓ Jak czuli się pasażerowie, którzy musieli zaufać kierowcy i podporządkować mu się? Co ułatwiało zaufanie, a co utrudniało? Czy dali radę mieć cały czas zamknięte oczy? (Tak/nie – dlaczego?)
- ✓ Spośród odpowiedzi uczniów nauczyciel stara się wychwycić i wyeksponować te, które świadczą o odpowiedzialności oraz empatii – zapisuje je na tablicy.

Przykładowe odpowiedzi uczniów:

- ✓ Jako kierowca chciałem/am, żeby tej drugiej osobie nic się nie stało, zależało mi na jej bezpieczeństwie (odpowiedzialność oraz empatia).
- ✓ Jako pasażer chciałem/łam ułatwić pracę kierowcy (odpowiedzialność).

Propozycja podsumowania:

Celem tego ćwiczenia było pokazanie, że niekiedy nasze decyzje wpływają na inne osoby. W życiu bywa tak, że czasami jesteśmy w roli kierowcy, a czasami odgrywamy rolę pasażera. Nie zawsze mamy wpływ na to, co się dzieje, nie zawsze też sami możemy decydować o tym, co dzieje się w naszym życiu, dlatego bardzo istotne jest, aby zawsze starać się postępować w sposób odpowiedzialny i empatyczny, mając na względzie dobro nie tylko swoje, ale też innych ludzi – ponieważ nasze decyzje i wybory wpływają także na innych.

Propozycja 2: Burza mózgów: „Czym jest odpowiedzialność?” (15 minut)

Cel: wzmocnienie poczucia odpowiedzialności

- Nauczyciel prowadzi z uczniami moderowaną dyskusję na temat odpowiedzialności. Pyta, czym jest dla nich odpowiedzialność, jak się przejawia, jakie cechy ma osoba odpowiedzialna.
  - Nauczyciel pyta, czym według uczniów jest odpowiedzialność społeczna? Czy pojedyncze osoby i ich zachowania mogą mieć wpływ na innych?
  - Nauczyciel prowadzi dyskusję na temat empatii. Pyta, czym według uczniów jest empatia, jak zachowuje się osoba empatyczna? Czy warto być empatycznym i dlaczego?
  - Na zakończenie dyskusji nauczyciel prosi uczniów o wspólne zastanowienie się, w jaki sposób empatia może łączyć się z odpowiedzialnością?
  - Wszystkie odpowiedzi nauczyciel zapisuje na tablicy lub flipcharcie.
- W celu zobrazowania odpowiedzialności jednostki oraz wpływu jej wyborów i decyzji na innych nauczyciel przedstawia historię Oli.

Studium przypadku: „Historia Oli” (ok. 15 minut)

Cel ćwiczenia: budowanie odpowiedzialności społecznej, uświadomienie, jaką moc może mieć jednostka.

Ola ma 15 lat. Ważna jest dla niej natura, która ją otacza. Bardzo lubi chodzić po górach, zbierać w lesie grzyby, a także pływać w morzu czy w jeziorze. Często jednak podczas spacerów zauważa, jak wiele śmieci wyrzucanych jest gdzie popadnie. Olę bardzo to niepokoi i frustruje. Zdecydowała, że musi coś z tym zrobić. Ma świadomość, że nie jest w stanie wysprzątać wszystkich śmieci na ziemi, jednak zaplanowała, że na każdy spacer będzie zabierać ze sobą worek na śmieci i zbierać do niego to, co napotka na swej drodze. Po pierwszym spacerze, przerażona ogromną ilością śmieci zebranych w tak krótkim czasie, postanowiła podzielić się swoim doświadczeniem ze znajomymi na Facebooku i Instagramie. Wiele osób pogratulowało jej pomysłu i postanowiło naśladować Olę. Kolejne osoby poinformowały swoich znajomych – i dzięki temu pomysł rozprzestrzenił się bardzo szeroko, ponieważ okazało się, że wiele osób myśli podobnie jak Ola i chce żyć na czystej planecie.

W oparciu o treść opowiadania nauczyciel prowadzi dyskusję moderowaną: pyta uczniów, jakie refleksje nasuwają im się po wysłuchaniu historii Oli. Prosi uczniów o zastanowienie się, co każdy z nich robi na co dzień oraz czy według nich te ich działania mogą mieć wpływ także na innych – np. rodziców, przyjaciół, zupełnie obce osoby. Nauczyciel pyta, jakie cechy w ich ocenie posiada Ola.

Podsumowanie

- Na zakończenie zajęć nauczyciel pyta uczniów, czy warto w swoich decyzjach brać pod uwagę potrzeby innych osób. Prosi ich, aby zastanowili się, jakie działania – analogiczne do przedstawionych w opowieści – mogą podjąć samodzielnie i promować je jako przykład do naśladowania. Jeżeli uczniowie będą mieli problem z podaniem przykładów, nauczyciel może omówić swoje propozycje (np. poddawanie się szczepieniom ochronnym, częstsze korzystanie z roweru zamiast z samochodu; dokładna segregacja śmieci).
- Propozycja podsumowania zajęć: Każdy z nas podejmuje na co dzień decyzje, a wiele z nich wpływa nie tylko na nasze życie, ale również na życie ludzi dookoła. W sytuacji pandemii warto szczepić się i przekonywać do tego innych – aby zapobiegać zakażaniu kolejnych osób. Troska o innych świadczy o naszej odpowiedzialności oraz umiejętności dostrzegania ich potrzeb.

Zakończenie i ewaluacja

- Nauczyciel pyta uczniów:
  - Co zapamiętali z zajęć?
  - Co było dla nich ważne?
  - Czego się dowiedzieli?

Scenariusz zajęć edukacyjnych dla uczniów szkoły ponadpodstawowej

Temat zajęć: Zaszczep się wiedzą

Czas trwania: 45 minut.

Osoba prowadząca: psycholog/pedagog szkolny, wychowawca klasy.

Treści nauczania:

Cele ogólne:

- dostarczenie wiedzy na temat korzyści związanych ze szczepieniami.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- podaje argumenty przemawiające za koniecznością szczepienia się przeciw chorobom zakaźnym;
- wskazuje przykłady wpływu własnych wyborów na inne osoby;
- wymienia korzyści płynące ze szczepień przeciwko chorobom wirusowym, w tym SARS-CoV-2.

Formy pracy: grupowa, zbiorowa.

Metody pracy: dyskusja moderowana, praca w grupach.

Materiały i środki dydaktyczne: kartki, tablica.

Ewaluacja pracy: na podstawie wniosków sformułowanych przez uczniów.

Uwagi: kontynuacja lekcji przeprowadzonej w oparciu o materiał filmowy lub realizacja odrębnej jednostki dydaktycznej poświęconej profilaktyce chorób zakaźnych.

Przebieg zajęć:

Wprowadzenie

- Nauczyciel wita się z uczniami, wprowadza w temat, np. pytając ich, czy wiedzą, na czym polega mechanizm działania szczepionki (5 minut).

Część merytoryczna

- Nauczyciel prowadzi ćwiczenie oparte na pracy grupowej uczniów.

Ćwiczenie „Szczepienia – tak czy nie?” (30 minut)

Cel ćwiczenia: budowanie świadomości związanej ze szczepieniami.

- Nauczyciel dzieli klasę na mniejsze grupy (np. cztery lub więcej – w zależności od liczebności klasy). Dwie grupy mają za zadanie przedyskutować i wypisać powody, dla których ludzie nie chcą się szczepić, a kolejne dwie mają wypisać korzyści płynące ze szczepień (ok. 10 minut).
- Nauczyciel dzieli tablicę na dwie części. Prosi uczniów z pierwszej grupy o zapisanie na jednej połowie tablicy najczęstszych powodów, dla których ludzie nie chcą się szczepić. Następnie druga grupa uzupełnia powstałą listę o powody, które się dotąd nie pojawiły. Po wyczerpaniu pomysłów nauczyciel prosi uczniów z trzeciej grupy o podanie korzyści płynących ze szczepień, a grupa czwarta uzupełnia ten wykaz o powody dotąd niewypisane.
- Nauczyciel prowadzi dyskusję z klasą na temat zjawisk odnotowanych na tablicy. Zwraca uwagę na sprzeczne ze sobą wypowiedzi uczniów, które pojawiły się po obu stronach. Wraz z uczniami stara się znaleźć elementy wspólne i rozpoczyna dyskusję na ten temat.

Przykładowe argumenty w dyskusji:

- ✓ „Nie szczepię się, bo jestem wolny”;
- ✓ „Szczepienia pozwolą na odzyskanie wolności”.

- Nauczyciel inicjuje dyskusję na temat wolności. Zachęca uczniów do odpowiedzi na kolejne pytania: Czy dbając wyłącznie o swoją wolność, nie odbieramy prawa do wolności innej osobie? W jaki sposób można osiągnąć kompromis pomiędzy własną wolnością a bezpieczeństwem ogółu ludzi – czy jest to w ogóle realne? W jaki sposób na co dzień można realizować swoją wolność? Jakie są inne sposoby, dzięki którym można o swoją wolność zadbać?

Przykładowe argumenty w dyskusji:

- ✓ „Szczepionki zagrażają zdrowiu”;
- ✓ „Szczepię się, bo chcę być zdrowy”.

- Nauczyciel zachęca uczniów do zdefiniowania zdrowia, pytając: Jaką wartość ma dla nich zdrowie? W jaki sposób dbają o zdrowie własne oraz innych osób? Jakie ich zachowania świadczą o tym, że dbają o zdrowie, a co mogą jeszcze zmienić, żeby lepiej o nie dbać?

Podsumowanie

- Nauczyciel zachęca uczniów, by spróbowali wysnuć wnioski płynące z lekcji.
- Propozycja podsumowania zajęć: Szczepienia nie są kwestią indywidualną. Nasza decyzja (jaka by nie była) ma wpływ na nasze najbliższe otoczenie. Bez względu na to, czy ktoś popiera masowe szczepienia czy nie, wszyscy chcą jednego – czyli wolności. Jednak aby ją uzyskać, należy podejmować konkretne kroki oraz decyzje.

Szczepiąc się:

- ✓ Chronimy przede wszystkim siebie.
- ✓ Chronimy osoby z najbliższego otoczenia poprzez ograniczenie transmisji wirusa.
- ✓ Zwiększamy pulę osób, które są zaszczepione, a więc budujemy odporność zbiorową.
- ✓ Uniemożliwiamy przeniesienie zakażenia na osoby starsze i schorowane, u których wiąże się ono z wysokim ryzykiem ciężkiego przebiegu choroby COVID-19.
- ✓ Ograniczamy transmisję wirusa SARS-CoV-2, zmniejszając tym samym ryzyko pojawienia się nowych niebezpiecznych wariantów wirusa.
- ✓ Ułatwiamy powrót do normalności, w tym powrót do szkół oraz interakcji społecznych ważnych dla rozwoju.

Źródło: <https://szczepienia.pzh.gov.pl/faq/jakie-sa-korzysci-ze-szczepienia-przeciw-covid-19-na-stolatkow/?wersja=dla-pacjentow> [dostęp: 10.08.2021].

Materiały dostępne na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej (ZPE)

Zachęcamy do zapoznania się z materiałami zawierającymi informacje na temat chorób zakaźnych oraz sposobów zapobiegania zakażeniom dużej liczby ludzi. Zostały one zamieszczone na ZPE: <https://zpe.gov.pl/>. Mogą być przydatne podczas realizacji zajęć dotyczących roli szczepień ochronnych w zahamowaniu rozwoju pandemii koronawirusa COVID-19.

Edukacja wczesnoszkolna

- [Szczepienia ważna rzecz](#)
Materiał w formie historyjki obrazkowej zawiera odpowiedzi na pytanie: Dlaczego należy się szczepić? – na podstawie wywiadu z pielęgniarką.

Szkoła podstawowa (klasy IV-VIII)

- [Co zrobić, aby się nie zarazić?](#)
Materiał zawiera informacje o chorobach zakaźnych i sposobach zapobiegania zakażeniom dużych grup ludzi. Jedną ze strategii profilaktyki chorób zakaźnych są szczepienia.
- [Co nam zagraża?](#)
Materiał wyjaśnia, czym są bakterie i wirusy oraz jakie powodują choroby, a także w jaki sposób zapobiegać chorobom i jak je leczyć.
- [Jak działa układ odpornościowy?](#)
Materiał zawiera informacje o sposobie funkcjonowania systemu odpornościowego organizmu.
- [Podsumowanie działu „Zdrowy tryb życia”](#)
Materiał przedstawia informacje o tym, że przyczyną większości chorób są drobnoustroje chorobotwórcze i pasożyty. Wiele znanych chorób potrafimy leczyć, co przyczynia się do wzrostu długości życia ludzi i podnosi jego jakość. Równie ważne jak leczenie jest zapobieganie chorobom. Służą temu: higiena całego ciała, dbanie o czystość otoczenia, stosowanie szczepień ochronnych, zdrowe odżywianie, aktywność fizyczna oraz regularne badania lekarskie.
- [Choroby zakaźne i pasożytnicze](#)
W materiale wymieniono przykłady chorób zakaźnych i pasożytniczych, opisano drogi szerzenia się chorób zakaźnych oraz omówiono zasady zapobiegania tym chorobom.

Szkoła ponadpodstawowa

- [Najbardziej rozpowszechnione choroby na świecie](#)
Materiał zawiera informacje o najbardziej rozpowszechnionych chorobach na świecie. Niektóre choroby są głównym zagrożeniem w krajach wysoko rozwiniętych, a z innymi boryka się ludność w krajach słabo rozwiniętych. Obecnie, ze względu na dużą mobilność ludzi, choroby rozprzestrzeniają się niezwykle szybko, przybierając formę pandemii.
- [Szczepionki i surowice](#)
Materiał zawiera porównanie składu oraz sposobu działania szczepionki i surowicy, określa znaczenie szczepień ochronnych dla zdrowia człowieka.
- [Jak obronić się przed wirusem?](#)
Materiał zawiera informacje na temat metod zapobiegania infekcjom wirusowym u ludzi. Porównano w nim strategię obrony komórek zwierzęcych, roślinnych i bakteryjnych przed wirusami. Wyjaśnia on pojęcia *odporność* i *oporność*.
- [Choroby wirusowe człowieka – rodzaje zakażeń, profilaktyka i leczenie](#)
Materiał omawia typy zakażeń wywoływanych przez wirusy, charakteryzuje drogi rozprzestrzeniania się wirusów oraz sposoby zapobiegania infekcjom wirusowym.
- [Choroby wirusowe człowieka, zwierząt i roślin](#)
Materiał zawiera charakterystykę różnych chorób wirusowych. Wyjaśnia, jaki wpływ na życie człowieka mają choroby wirusowe. Wskazuje znaczenie szczepień ochronnych w zapobieganiu chorobom wirusowym.
- [Znaczenie wirusów w przyrodzie i dla człowieka](#)
Materiał przedstawia konsekwencje chorób wirusowych dla ludzi. Omawia negatywną i pozytywną rolę, jaką wirusy odgrywają w życiu człowieka, oraz ich znaczenie w przyrodzie. Ukazuje potencjał wirusów jako narzędzi w walce z chorobami.
- [Przyczyny zagrożenia życia w wybranych regionach świata](#)
Materiał ukazuje różne przyczyny zagrożenia życia na świecie oraz globalne rozmieszczenie i skutki katastrof naturalnych oraz epidemii. Pozwala zapoznać się z najważniejszymi problemami zdrowotnymi na świecie oraz wskazuje na potrzebę edukacji w zakresie ochrony życia i zdrowia.

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

tel. 22 345 37 00

www.ore.edu.pl